

Hlavní změny v důchodovém pojištění schválené v roce 2015

Vyhláška č. 244/2015 Sb.

(účinnost dnem 1. 1. 2016)

Touto vyhláškou se stanoví

A) prvky konstrukce výpočtu důchodů přiznávaných ode dne spadajícího do roku 2016:

- všeobecný vyměřovací základ za rok 2014 ve výši **26 357 Kč**,
- výše přepočítacího koeficientu pro úpravu (aktualizaci) všeobecného vyměřovacího základu za rok 2014, který činí **1,0246**,
- první redukční hranice pro stanovení výpočtového základu ve výši **11 883 Kč**,
- druhá redukční hranice pro stanovení výpočtového základu ve výši **108 024 Kč**,
- výše základní výměry starobního, invalidního, vdovského, vdoveckého a sirotčího důchodu od roku 2016 činí **2 440 Kč**.

B) Zvýšení důchodů v roce 2016

Důchody starobní, invalidní, vdovské, vdovecké a sirotčí **přiznané před 1. lednem 2016** se zvyšují od splátky důchodu splatné po 31. prosinci 2015 tak, že se

- **základní výměra** zvyšuje o 40 Kč na **2 440 Kč**

Zákon č. 377/2015 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o ukončení důchodového spoření

(účinnost dělená: od 1. 1. 2016, 1. 1. 2017, 1. 1. 2018).

Tímto zákonem bylo do zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů, promítnuto ukončení důchodového spoření (II. pilíře důchodového systému). S účinností od 1. 1. 2016 byla v rámci přijatých změn z příslušných ustanovení zákona o důchodovém pojištění vypouštěna všechna pravidla a postupy vztahující se k účasti pojištěnce na důchodovém spoření s tím, že důchodové nároky pojištěnců, kteří byli v letech 2013 až 2015 účastni důchodového spoření, se upravují pouze v jediném ustanovení, a to v § 105c zákona o důchodovém pojištění.

Právní úprava spočívá v tom, že v návaznosti na ukončení důchodového spoření se upravuje postup při stanovení výše procentní výměry důchodů v případě, že pojištěnec byl v období let 2013 až 2015 účasten důchodového spoření a **nedopltil pojistné na důchodové pojištění**, tj. rozdíl mezi pojistným v obecné sazbě a pojistným v nižší sazbě platné pro účastníky důchodového spoření. V tomto případě se bude výše procentní výměry starobního důchodu stanovovat podle právní úpravy účinné ke dni 31. 12. 2015, tj. **za doby pojištění, které se kryjí s dobou účasti na důchodovém spoření, bude náležet nižší sazba 1,2 % výpočtového základu**; bez této úpravy by došlo k neodůvodněnému zvýhodnění účasti na důchodovém spoření. Pokud však účastník důchodového spoření doplatí pojistné na důchodové pojištění, tj. rozdíl, o který bylo jeho pojistné do I. pilíře nižší, vypočte se mu

důchodu tak, jako by účasten důchodového spoření nebyl (tj. bude použita sazba 1,5 % výpočtového základu).

Vedle této úpravy byly současně stanoveny v přechodných ustanoveních mj. podmínky, za jakých může dojít k přepočtu starobních důchodů přiznaných účastníkům důchodového spoření v letech 2016 a 2017. V přechodném ustanovení se umožňuje, aby v případě přiznání důchodu v období po ukončení důchodového spoření, avšak ještě v době, kdy nebylo možné doplatit pojistné na důchodové pojištění, byl účastník důchodového spoření, jemuž byla výše důchodu stanovena vzhledem k době účasti na důchodovém spoření, jeho důchod přepočten, pokud tento účastník doplatil pojistné na důchodové pojištění.

Při tomto přepočtu se bude postupovat tak, jako by pojištěnec důchodového spoření účasten nebyl, neboť doplatil rozdíl pojistného (tedy bude použita sazba 1,5 % výpočtového základu). Vychází se z toho, že tento účastník by neměl mít odeřenu možnost po ukončení důchodového spoření doplatit, tak jako ostatní účastníci důchodového spoření, jimž ještě nebyl důchod přiznán, pojistné na důchodové pojištění a získat tak výhodnější nároky v důchodovém pojištění, přičemž navrhovaná právní úprava umožňuje provést doplatek pojistného až v průběhu roku 2017.

Zákon č. 381/2015 Sb., o jednorázovém příspěvku důchodci

(účinnost od 28. 12. 2015).

Jednorázový příspěvek důchodci ve výši 1 200 Kč bude vyplacen spolu se splátkou důchodu splatnou v únoru 2016. Nárok na příspěvek bude mít **každý důchodce** (tedy poživatel důchodu starobního, včetně tzv. předčasného starobního, invalidního všech stupňů, vdovského, vdoveckého a sirotčího), který bude mít nárok na výplatu důchodu z českého důchodového pojištění **aspoň po část měsíce února 2016**, pokud byl tento důchod přiznán ode dne, který spadá do období **před rokem 2016**.

K jednorázovému příspěvku důchodci se **nebude přihlížet při zjišťování výše příjmů pro účely jiných právních předpisů** (tj. příspěvek se nepovažuje za příjem, který by ovlivnil nárok na nepojistné sociální dávky nebo jejich výši) a nebude ho možné postihnout výkonem rozhodnutí.